

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.
Egy évre — — 10 K. — f.
Hat hónapra — — 5 K. — f.
Három hónapra — — 2 K 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér.

HIRDETESEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttségben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

A közírók a szerkesztőnőkhöz küldendők.
Közírók vizsák nem adnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.
FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetések és a rekláméleket a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Üldözzük az árdragítókat!

A háború három éve az erkölcs rovására igen sok ferde kinövést és a lelketlenségnek számos felháborító ténykedését vetette felszínre. Ezeknek egyike a legtöbbször egyáltalán meg nem indokolható **árdragítás**, amely ma már nem is uszora, hanem a piszkos merényletnek legmagasabb fokára azon boldogtalan halandók ellen, akik nem termelők, nem kereskedők és élelmiszert, ruhát stb. kénytelenek vásárolni.

Nem azokat vádoljuk a folytonosan fokozódó árdragítás miatt, akik tisztességesen uton és megengedett haszon mellett adják el áruikat; ezek a termelők és kereskedők bizonyára maguk is megvetéssel fordulnak el azoktól, akik a háborút a szegény nép kiszípolvására használják.

Sajnos, hogy e téren sokkal kisebb a becsülésemeltek, mint a pellegérré állíthatók száma.

Az árdragítóknak megkérgesedett, kemény és gonosz szívét nem indítja könyörületre sem az éhező hadiárva kérése, sem az özvegyek nyomora; csak egy cél lebeg előttük: a meggazdagodás.

Törvény, rendelet: náluk csak holt betűk.

A törvényt és rendeleteket mindenféle körmönfönt furfanggal iparodnak kijátszani, hogy a fogyasztó közönség megkárosításával zsebüket minél több pénzzel megtömhessék. Az árdragítókkal szemben eddig használt eszközök nem vezettek kellő eredményre. Hiába ítélték el őket magas pénzbüntetésekre, sőt szabadságvesztésre is. A pénzbüntetéseket bőségesen behozzák folytonos árdragításukkal, a fogház alkalmazásától pedig több okból nem igen félnek.

Nagyon helyes és bizonyára megfelelő eszköz az ilyenekkel szemben a szigorú pénzbüntetés mellett a nyilvános kipellengérezés is.

Próbáljunk meg minden eszközt és módot, hogy letörjük azokat, akik polgártársaikat bűnös kapzsiságból szinte a betevő falattól, a legszükségesebb ruhadarab megszerzésétől, használatától is mintegy megakadályozzák.

Az országszerte tapasztalható árlelhajtás megszüntetése szempontjából legújabbban Pestvármegye alispánja igen érdekes és a mi viszonyainkra is jól alkalmazható rendeletet küldött a vármegyében levő városok polgármestereihez, a főszo-

amelyben az ő hatáskörükbe osztja az árdragítók leleplezését és a visszazelések szigorú üldözésére is feljogosítja őket.

A rendelet utasítja a nevezett hatóságokat, hogy tegyék megfontolás tárgyává az árdragítók visszazelések kiderítésére és leleplezésére valamely társadalmi szervezet létesítését. Talán a közéletmezési bizottság útján alakíthatnának olyan szervezetet, mely a hatóságnak segítségére lenne az árdragítók visszazelések felfedezésében és üldözésében. A hihetetlenül elharapódzott árdragítások ellen egyedüli győgszer az árdragítók rendszeres feljelentésében és megbüntetésében található fel csupán. Az árfelhajtás új készleteket nem teremt s így a közönség saját érdekei ellen cselekszik, ha panasz nélkül tűri az árdragítók üzemeit és azoknak folytatásához a hallgatással még segédkezik is nyújt. Kérjük fel a hatóságok a lelkipásztorokat, hogy minél több alkalommal világosítsák fel a közönséget az árdragítók feljelentésének szükségességéről. A járásek és városok vezetői a közéletmezési bizottságot akként alakítsák meg, szervezzék át vagy egészítsék ki, hogy a fenti feladatnak is megfelelhessen. Végül megjegyzi a rendeletet kibocsátó alispán, hogy e részben töle további intézkedést ne várjanak, rendelkezzenek saját hatáskörükben.

Kérjük a mi vármegyénk alispánját, hogy boeásson ki hasonló rendeletet az illetékes hatóságokhoz. Remélhető, hogy annak pontos és szigorú végrehajtása hamarosan éreztetni fogja üdvös hatását.

A cs. és kir. tábori posta.

A három esztendeje tomboló háboruban millió és millió ember legsűrűbben emlegetett szava a „tábori posta“, hiszen a tábori posta az egyetlen állandó és szűk kapcsolata a harcér hőseinek otthon aggódó kedveseikkel.

De egy-egy tábori levél vagy levelezőlap átvételénél edeskevesen gondolnak arra a végtelen munkára, fáradságra és felelősségre, melyet a tábori postának magára kell vállalnia és amelyet magas feladatának tudatában készségesen vállal is. Az alábbiakban rövidrefogott képet adjuk a tábori posta áldásos intézményének.

A háború kitörésekor a tábori posta csak a legszükségesebb szolgálati ágakkal rendelkezett leveleket, levelezőlapokat, nyomtatványokat, újságokat és pénzesleveleket közvetített a hadsereghez; leveleket, levelezőlapokat és pénzesleveleket a hadseregtől.

Ezzel aztán, leszámítva a szolgálati küldeményeket (ajánlott leveleket és szolgálati csomagokat), körülbelül ki is volt merítve a tábori posta munkaköre. A nagy és sokoldalú nehézségek, amelyekkel eleinte küzdött, kezdetben nem is engedték meg egyéb szolgálati ágak bevezetését. Később azonban ezek számára is megnyílt a lehetőség, és aránylag gyors egymásutánban berendezték az áru-minta- és magán táboricsomag-forgalmát — egyelőre természetesen időbelileg és térbelileg korlátozták a később azonban általánosan és állandóan — végül pedig a postautalvány-szolgálatot a hadseregtől és a hadsereghez, valamint a postatakarékpénztári szolgálattól a hadseregnél.

Az egyre növekvő megszállt területek postaügyét először újja kellett teremteni és aztán lassanként szélesíteni, kiépíteni. Azután korlátozták a tábori postahivatalok és megszállt területek, a szövetséges és semleges hatalmak levél- és pénzforgalmát, utóbbi időkben megengedték azt is, hogy a hadsereg csomagokat küldhessen a mögöttes országba. Azonkívül a tábori és hadtáp postahivatalokat jökor felhasználták hadikölesön jegyző helyeknek is.

Hogy a tábori postaforgalomról legalább megközelítő számszerű kép alakulhasson ki, minden évben március végén egy es ugyanazon a napon megolvasták az összes tábori és hadtáp postahivataloknál beérkezett, valamint feladott postát. Az összegezés eredménye 1915-ben napi 3 1/2 millió, 1916-ban több mint 6 millió, az idén pedig napi 8 millió átlag volt mindennemű postaküldeményekben. Az utóbbi összeget némileg részletezni hajtjuk.

Tábori levelezőlap leadatott 2,400,000 drb, feladott 3,575,000 drb.

Rendes levél leadatott 701,000, feladott 663,000 drb. A hadsereghez szállított (előfizetett) lapok napi átlaga 317,350 példány. Nyomtatványok a hadsereghez naponta: 78,500 drb. postautalványok a hadsereghez és a hadseregtől: 59,507, mintaszállítványok 43,800 drb, ajánlott szolgálati levél 48,133 drb. naponta mind a két irányban. Postatakarékpénztári forgalom: 4079 betét, pénzeslevél: 932 drb. mind a két irányban.

Ehhez számítható még kerek 120,000 csomag, amely a tábori postahivatalokhoz részint a mögöttes országrészből, vagy utánküldés után más postahivataloktól naponta beérkezik, részint mint kézbesíthetetlen vissza vagy tovább vezetettik.

Mintán az 1916. év statisztikája már rendelkezésre áll, felsorolunk néhány adatot, amelyek nemcsak az óriási forgalmat jellemzik, hanem egyúttal a személyzet nagy felelősségét is a pénzforgalomra nézve. Az elmúlt évben a tábori- és hadtáp-postahivataloknál, beleszámítva a megszállt területeket is, befizettetett 4,297,355 postautalvány, 386,975,212 koronával, 366,418 postatakarékpénztári számla 189,797,346 koronával, feladott 198339 pénzeslevél 2*8971914 koronával

A tábori postahivataloknál — beleszámitva a megszállt területeket — 1916. ban kifizetés, illetve kiadás végett beérkezett 1.256, 975 postautalvány 67.102,883 koronával és 3.303,549 pénzeslével 734 404,615 kor.-val. Az 1916 évi pénzforgalom tehát e három szolgálattal ágban a cs. és kir. táboriposta összes körleteiben több mint 1667 millió korona volt.

Az elmúlt évről a hadseregtől és a hadsereghez, valamint a megszállt területekre 10.396,344 drb ajánlott szolgáltatást levelet továbbítottak.

Magán tábori-posta csomag a mögöttes országból több mint 9.000,000 drb, küldetett a hadsereghez. Ebbe a számba nincsenek beleértve a visszaküldés, illetve továbbítás útján kezelt csomagok.

Ezt a hatalmas munkát a következő személyzet végezte: A cs és kir. tábori posta több mint 2500 szakszerűen kiképzett posta tisztviselővel, kalauzzal és szolgával rendelkezik. Ezek közül az osztrák postánál 1350, a magyaránál 880 és a bosznia-hercegovinai katonai postánál 270 van alkalmazva. Ide számítandó még körülbelül 1600 írnök, küldőnc és munkás, mint a legénységi állományból beosztott segéderő, ez a szám azonban mindig változik.

Ilyen, nem éppen nagyszámú személyzet mellett az összes alkalmazottak legönfeláldozóbb tevékenységére és minden erőnek végső megfeszítésére van szükség, hogy mindezt a munkát — sokszor a legnehezebb körülmények közt — elvégezhessék.

Ennek következtében nagy számmal vannak olyanok, akik kötelességük teljesítése közben a hadifáradalmak vagy betegségek következtében szolgálatképtelenné váltak, de igen nagy számmal vannak azok a derék munkások is, akiknek rendkívüli teljesítményei legfelsőbb kitüntésekben és a különböző parancsnokságok díjszereteiben részesültek.

Dicsérettel kell megemlékeznünk az osztrák, a magyar és a bosznia-hercegovinai postahivatalokról is, amelyek fáradhatatlan munkájukkal a mögöttes területeken hathatósan támogatják a cs. és kir. tábori postát egyrészt azzal, hogy a hadrakelt seregeknek és a megszállt területeknek szánt óriási anyagot összegyűjtve és rendezve juttatják a tábori postához, másrészt, hogy a hadrakelt seregektől származó anyagot, amelyet a cs. és kir. tábori posta körletének határáig továbbít, átviszik és a hozzátartozóknak haza továbbítják.

A postatisztviselőknak adományozott legfelsőbb kitüntetések egyre szaporodó sorozata bizonyítja, hogy mekkora elismerés kíséri a polgári postának a hadiforgalom körül szerzett érdemeit.

Eati hangulatok.

Fásztortüzek.

Román éjszakában pásztortüzek égnek.

Magyar fiúk mellettük mesélnek

Egyháznak, régi bus emlékeket:

Lenk a Tisza partján, amikor kigyúlt a

Gyehennák tüze és szivüket befújta

Akácfaillat csökos melegével

A magyar szellő . . . . .

Halkan, szomoruan dudol a szél.

Román hegyekben, magyar fülekre,

Magyar szivekre busan muzsikál.

Ős fenyvesek bujján a köd sétál . . . . .

Aszik, pihen az élet reggelig.

És sok magyar szem könnyel megtelik.

Építések . . .

Építnek, botnak — temetnek itt! —
Nyűsűg a munka, mint a hangyaboly.
Forrón tűz a nap, egyetlen kevit
Ea este mégis mindenki dalol . . .

Valahol messzebb bus tárogató
Mintha viszaszóra és szádatok
Möhlepte, elfeledt mélyből . . .
Tanasztón. fájón, de vele az a bus kor
Idesimul és — megbékül.

Itakoncdlan, gondtalan fiúk.
Kiknek mosolyát talán már holnap
Ajkkura fagyasztja hűlgen a föld,
Vigan kurjongatnak, vig . . . . .
Mert a kulacsukba bus öreg magyar
Egri bort — a kifolyásig — tölt.

Ea emitt, a sátram'oz közel, fülembe buy
Öreg, román parasztok idegen dala.
Apró gyereksírás a trilla hozza,
Valami bus sivatkos és a nők sóhaja,
Ki tudja mit, de valamit siratnak . . .
Talán hazát, fiut, vagy apát??!

E tarka egyveleg ugy átszűri szivembe
— Léngyemben minden atom megremege —
Már sejtli sejtli a béke hajnalát!!

Román harczter. Dr. Szilárd Vilmos.

Különfélék.

— **Alakuló gyűlés.** A lévai köztisztviselők és alkalmazottak a kormány által támogatásban részesített beszerzési csoportnak Léván való megalakítása tárgyában e hó 16-án, délután 4 órakor, a városháza nagytermében népes gyűlést tartottak, amelyen Bódogh Lajos polgármester előlévő, aki a gyűlést megnyitása után az alispán leirata értelmében az alakulás módozatainak és a megalakítandó beszerzési csoport által az árúk beszerzésénél remélhető előnyöknek ismertetése után betérjesztette a már elkészített szabályzatot, amelyet Tokody István városi szaktanácsnok adott elő. A gyűlés, annak elhatározása után, hogy szükségesnek tartja a beszerzési csoportnak megalakítását, — a szabályzatot néhány lényegtelen módosítással egyhangulag elfogadta és a 24 tagból álló bizottság kijelölésére egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki s ennek működése tartamára a polgármester a gyűlést felfüggesztette. A jelölt bizottság javaslata folytán, az egyes hivatalok, illetőleg testületek tagjai közül az intéző bizottság tagjaivá megválasztottak: Bódogh Lajos, Tokody István, ifj. Klain Ödön, Sipos István, — Harkányi Gyula, Szentiványi Endre, — Toperczer György, Paternák János, — Köveskúti Jenő, Aes Bódog — Pátkay Gyula, Farkas Orbán, — Ratatich István, Kövesdy Pál, Hollós Miksa, Várady Ferenc, — Fenyvesi József, — Hogyor József, Ghimessy János, — Tuma Pál, Gaál Ernő, Pozsonyi István, Renner Armin, — Bizalmi férfiak: Baker Árpád, Bányai Ferenc és Deák Adolf, — Az intéző bizottság saját tagjai közül alakítja meg tisztviselői karát. — Azon esetben, ha a lévai beszerzési csoporthoz az újbányai és esetleg még a garamszentkereszti járásoknál köztisztviselői és alkalmazottai is csatlakozni ohajtanak, — az intéző bizottság a nevezett járásokból 3-3 taggal bővítetik ki. — Közismert és tagadhatatlan dolog, hogy a nagy drágaságnak sulya leginkább a tisztviselőkre nehezedik, ezért a legkomolyabban ohajtották, hogy az állam hathatós támogatása mellett a beszerzési csoport Léván is minélelőbb létesüljön és megkezdje régen ohajtott hasznos működését.

— **Téli szünidő az iskolákban.** Mint beavatott körökben beszélük, a reánk következő tél meghozza az iskolák téli szünidejét. A tüzelő anyaggal való takarékoság céljából a kultuszminisztériumban azzal az eszmével foglalkoznak, hogy a tél folyamán december hó 15.-től február hó 1.-ig hatheti iskolai szünetet adnak. Ezért kezdték meg a tanévet szeptember hó elsején s végzik majd június hó végén Tény, hogy a legtöbb iskolának még nincs tüzelő anyaga és még mindig problematikus, hogy a szállítók tudják-e szállítani az ígért mennyiséget?

— **Kevesebb cukrot kapunk.** A cukorközpont igazgatósága értesítette a vármegyeket és a városokat, hogy kénytelen a cukorszállítmányok mennyiségét negyven százalékkal redukálni, mert a cukorrepának termése rossz és a gyáraknak nincs szénük. Szóval: legyen mindenki elkészülve, hogy majdnem a felére fogják csökkenteni a cukorjegy kapott adagját Ebben is szívesen megnyugszunk, ha másként nem lehet; csak arra figyelmeztetjük az illetékes köröket, hogy a legutóbb kiosztásra került lucskos és élmélygőszű cukor helyett jobbat adjanak, mert általános a panasz, hogy ennek a cukornak alig lehet valami hasznát venni; sok embernél hányásigért és hasfájást okoz. Legyen a cukor kevesebb, de élvezhető!

— **A főgimnázium Segítő-egyesülete** e hó 16-án délelőtt 10 órakor, a főgimnázium III. oszt. tantermében Boros Antal kegyesrendi tanár elnöklése mellett választmányi és közgyűlést tartott, amelyen az elnök a megjelent tagoknak üdvözlése és a gyűlés megnyitása után első sorban bejelentette a tanári karban történt személyi változásokat. A rendkormány intézkedése folytán ugyanis a főgimnáziumban az igazgatói állást Hogyor József foglalta el, aki az alapszabályok értelmében egyuttal az egyesületnek igazgatását is vezeti. Sinkovits Ferenc tanár, az egyesületnek volt elnöke, Sa toraljauhelyre helyeztetvén át, a tanárikar a megüresedett elnöki állásra Boros Antalt választotta meg. A körükből tavozott ügybuzgó Sinkovits Ferencnek, aki 11 évig elnöke és egy éven át igazgatója volt az egyesületnek, — a közgyűlés nagy érdemeinek elismerése mellett, kitartó és fáradhatatlan működéséért jegyzőkönyvileg fejezte ki halas köszönetét. Az új igazgatót és elnököt pedig a legmelegebben üdvözölve, arra kerte, hogy az egyesületet ügyszertettel párosított jóakaratu irányításban részesítsek. — A tanulóknak tankönyvekkel való ellátására vonatkozóan a közgyűlés megbizta Sőtörri Károly könyvtárolt, hogy — figyelembe véve a könyvtár állapotát és a beérkezett kérvényeket, — anyai tankönyvet szerezzen be, hogy lehetőleg az összes kérvényezőkhöz ohajtása kielégíthető legyen. Az egyesületnek a folyó tanévben is főtekrévsége lesz, hogy a szegény tanulókat ruhával lássa el. Tekintettel azonban a ruhaszöveteknek óriási drágaságára, a választmány ezen nemes feladatát csak azon esetben teljesítheti, ha humánus tenkedésében a közönség jólelkü támogatására is számíthat. Ezért a közgyűlés elhatározta, hogy a nevezett célra gyűjtést fog eszközölni. Ismerve városunk lakosságának szantalan-szor tapasztalt és szinte kiapadhatatlan áldozatkészségét, nem kételkedünk, hogy kegyes adományaival támogatni fogja az egyesületet szép és emberbaráti törekvésében. A ruhaszegélyezésre vonatkozó előleges intézkedéseket Boros Antal elnökre és Jaross Ferenc választmányi tagra bizta a közgyűlés, amelynek berekesztése előtt Hogyor József igazgató őszinte és szivből fakadó köszönetet mondván a szivélyes fogadtatásért és az egyesületet a tagoknak jövőre is eddig tanusított lelkes pártfogásába ajánlván, megígérte, hogy tőle telhetőleg mindent el fog követni az egyesület érdekében és kitartó buzgalommal fogja irányítani annak vezetését és fejlesztését.

— **A városokból is kitiltják az idegeneket.** A belügyminiszter körrendeletileg intézkedett, hogy az egyes városok mindazon külföldieket, kiknek kimutatható foglalkozásuk nincs, kellő tapintattal szölszák fel az ország elhagyására.

— **Érdemkereszt átadása.** Annak idején említettük már, hogy a király Kuesera Imre nagysallói főtanitót, aki mint varme gyéneknek egyik jeles és kiváló tanítója 43 évig működött és ezen időből 36 évet Nagysallóban töltött, — nyugdíjaztatása alkalmával, a tanügy terén szerzett érdemeinek elismeréséül, arany érdemkereszttel tüntette ki. Az érdemkereszt átadása, amelyen a lekeri kerületi papság és tanítószegély majdnem teljes számban volt képviselve, — e hó 17.-én, délelőtt szentmise után, Nagysallóban a tanitói körnek dr. Fekete Vince szelszi esperes által vezetett diszgyűlése keretében folyt le.

A szép és impozáns ünnepségre a községből és a vidékről oly sokan jöttek össze, hogy az ünnepséget nem az iskolában, hanem az ünnepséget tartották meg. *Tomesányi* annak udvarán tartották meg. *Tomesányi* annak kir. tanfelügyelő ékes beszédében méltóan a kitüntetettek nagy érdemeit, mellyre tüzte az érdemkeresztet. Megható és felelemelő volt az üdvözlések sorozata, amelyben a szónokok mindegyike szívből fakadó szeretettel tolmácolta az ünnepelt érzett tiszteletet és ragaszkodást. Üdvözlő beszédet mondottak: *Epölyi* Ferenc, kalmár esperes, a kerületi papság, — *Ton* házter Mihály, nagysallói plébános, a római hitközség, — *Dr Dudich* Endre, a kath hitközség, — *Torma* János, nagysallói polgári község, — *Dr Juhász* János, a kerületi tanítói kör, — *Juhász* Pál lelkész, a ref hitközség, — *Katona* Ferenc, egyesületi titkár, a Barsmegeyi Ált. Tanító-egyesület nevében; továbbá: mint volt kedves tanítójukat üdvözölték: *Levki* Lajos, *Guttmann* Aranka, *Mareske* András és *Jancsó* Mariska. — A papság Hoek Jánosnak és *Dedek* Crescens Lajosnak remek képekkel illusztrált klasszikus Arany Bibliájával ajándékozta meg az ünnepet, aki forró köszönetet mondva az iránta megnyilvánult szeretetért, — a legnagyobb megatottsággal minden beszédre külön-külön válaszolt. Az ünnepséget a himnusz elneklésével fejezték be. Déltűn 2 órakor a kaszinóban 40 terítéki társaság volt, amely bővelkedett szebbnél-szebb felköszönésekben.

Nehéz a tüzelő anyag beszerzése. Lassankint közeledünk a tél fele s nem sokára beállnak majd a hideg őszi napok. A családok mind nagy aggodalommal várják a telet, mert a tüzelő anyagot nem tudják beszerezni. A harcterek minden részén fellángoló offenzívák lekötik a vasuti szállító kocsikat, így azután a tüzelő anyaggal kereskedők nem tudnak eleget tenni kötelezettségeiknek. Egymásután küldik szét ügyfeleiknek az értesítéseket, hogy ez idő szerint a tüzelő anyagok szállítása lehetetlen. Jó lesz tehát, ha közönségünk takarékoskodik a meglévő anyaggal és lakását úgy rendezi be, hogy annak csak egy részét kelljen majd futtatni, amire vonatkozólag már meg is jelent a kormánynak a lakások fűtését korlátozó rendelete.

Eljegyzés. Arholyi *Ferenc* Sándor nyugalmazott csendőrfőhadnagy és özvegy *Jessenberg* Józsefné jegyesek.

Mindenkinek szabad sertést hízlatni. A kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a saját gazdasági és háztartási szükségletére bárki hízlatot sertést. Ot családtagj egy, öt családtagon túl két sertés tartására lesz mindenki jogosult. A hízlatás céljaira szükséges kukoricát bárki az ország területén szabadon vásárolhatja és a nyert zsiranyaggal a hízlató szabadon rendelkezhetik. Kettőnél több sertés hízlatásához hatóság engedély lesz szükséges, ötvonnél több sertést csak a földművelésügyi miniszter engedélyével szabad hízlatni. Az engedéllyel hízlatot hízlatnak a termelő köteles maximális áron a közfogyasztás céljaira átengedni. Az elrakítottított hus és zsír elosztását az Országos Közélelmészeti Hivatal fogja vezetni.

Fölmentettek felülvizsgálása. Mindazok az ideiglenesen katonai szolgálat alól fölmentettek, akik 36-ik életévüket még be nem töltötték, katonarvosai bizottság felülvizsgálata alá fognak kerülni. Ennek a vizsgálatnak az a célja, hogy megállapítsa kik alkalmasak a fölmentettek közül harctéri szolgálatra és ezeknek a fölmentettség nyomában hatályon kívül fogják helyezni.

Jótekonyság.

Reitmann Izidor lévai gabonakereskedő a vármegyei rekvirálásból eredő jarulékból 232 K. 92 fillért, — *Eisenberg* Károly aranyosmaróti lakos, keresk. tanácsos pedig 136 K. 88 fillér összeget bocsátott jótekonnyra dr. *Rudnyánsky* Titusz alispánunk rendelkezésére. Az alispán ezen összegeket a József Főherceg Barsmegeyi Tanitók Háza internátusának utalta ki, illetőleg adományozta. A kegyes és jólelkű adományozókat az internátus felügyelő bizottsága ez uton nyilvánítja őszinte és hálás köszönetét.

Elszámolás és köszönetnyilvánítás.

A tüdőbeteg gondozó intézet által létesített gyermek-otthon javára rendezett nép-ünnepély elszámolása a gondozóbizottság f. hó 11 -en tartott ülésében megejtetvén, az összes bevetel volt 15442 K. 57 fill, az összes kiadás 6440 K. 55 fill tiszta jövedelemként 9002 K. 02 fillér tekintélyes összeg mutatkozik.

Örömmel felhasználjuk ezt az alkalmat, hogy mindazon hölgyeknek és uraknak, akik közreműködésükkel az ünnepély fényes anyagi és erkölcsi sikeréhez hozzájárultak, őszinte, szívből fakadó köszönetünket ez uton is nyilvánítsuk.

Léva, 1917 szeptember hó 20-án.

Dr Frommer Ignác, özv. Faragó Samuéné.

a József kir. herceg a tüdőbeteg gondozó szanatórium egyesületi intézet gondozó bizott lévai fiókjának ügyvezető ságának elnöke.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1917. évi szept. hó 9-től 1917 évi szept. hó 23-ig.

Születés.

A SZÜLŐK NEVE	A gyermek nemje	A gyermek neve
Horváth István Székesvári E. fia	fiú	Sándor
Turczér Bela Gümessy M. leány	leány	Sarolta-Eva
Hlavacek József Fehér R. leány	leány	Iren

Halálozás.

AZ ELHALTAK NEVE	Kora	A halál oka
Miesik Károly	62 éves	Genyverűség
Modroszky Valéria	19 éves	Ált. gümökör
özv. Kereskenyi J.-né	77 éves	Belelészaradás
Horváth Laszlo Janos	1 hó	Belhurut
özv. Popellár János	79 éves	Aggasztály

6000 - 1917. szám.

Felhívás!

Felhívom a város iparos és kereskedő polgárait, hogy tanoncaikat f. hó 25-ig tekintet nélkül arra, hogy azok az iskolalátogatás alul telmentettek-e vagy sem — okvetlenül beírassák. — Ellenkező esetben velük szemben a vall. és közokt. m. kir. miniszternek 106700 - 1917 - (VII) - e. számú rendelete értelmében a legszigorubbán fogok eljárni.

Léva, 1917. évi szeptember hó 21

Bódogh Lajos,
polgármester

5458 - 1917. szám.

Hirdetmény.

A város területén a beltelekről a Dóbogó majorji futó „Ördögárok” vízlevezető csatorna további kitisztítását a vármegye alispánjának 4807 - 1917. sz. véghatározatában foglalt intézkedés úgy az 1985: XXIII. t. ez. 179. - 180 § - ai végül a m. kir. földművelésügyi miniszternek 15685 - 885 sz. rendelete 83. és 90 § - ai alapján - s kiegészítetül az ügyben 6355 - 1916. sz. a. közölt határozatomnak - elrendelem, a csatorna parti birtokosait arra kötelezem, hogy a jelzett csatorna medrében levő, a vízfolyást akadályozó eszterjéket, bokrokat, fákat, s egyéb szilárd tárgyakat, úgy az ezek folytán feltorlódtó iszapot a csatorna medréből f. hó 1917. évi október hó 25 - ig annál bizonyosabban távolítsák el, mert különben e munkálatokat az ő költségükre hivatalból teljesíttetem, s a mulasztók ellen a megtorló kihágási eljárást is megindítatom.

Léva, 1917. évi szeptember hó 17.

Bódogh Lajos,
polgármester.

5902 - 1917 szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Barsvármegye alispánja 9442 - 1917. sz. rendeletében a hűvelyesekből vetési célra visszatartható mennyiséget egységesen a vármegye egész területére kat. holdankint a következőkép

állapította meg: 1., bab 120 lt. 100 kg. 2., borsó 120 lt. 100 kg. 3., lenese 60 lt. 78 kg. 4., lóbab 120 lt. 100 kg. 5., takarm. borsó 120 lt. 100 kg. 6., tatárka 60 lt. 50 kg. a soros vetésnél; 1., bab 60 lt. 50 kg. 2., borsó 60 lt. 50 kg. a fészketetésnél.

Egyidejűleg azt is közhírré teszem, hogy az O. K. H. elnökének 79240 - 1917. sz. rendelete folytán a háztartásban természetes ellátásban levő személyek részére a verselő által visszatartható illetve ellátásra visszaróható bab, borsó, lenese, lóbab, vagy tatárka mennyiségét személyenként és havonként — az ellátatlan 15 éven felüli egyének részére 4 kg ban, a 15 éven aluli gyermekek részére pedig felényi mennyiségben állapított meg. Takarmány borsó itt nem használatos. Léva 1917 évi szeptember hó 17.

Bódogh Lajos,
polgármester.

5900 - 1917. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem hogy a m. kir. földm. miniszter uv. 130446 - XI-2 sz. rendeletével a gazdasági szükségletek bevásárolhatására az egész vármegye területére az engedélyt megtagadta.

Ily kiterjesztések a jövőben csak egészen kivételes esetekben a vármegyei takarmányozást intéző bizottság javaslatára egyes városoknak és oly községeknek fognak engedélyeztetni, ahol a határ csekélyége vagy a termés hiánya azokat feltétlenül idokolta teszi.

A szükségletek a 67700 eln. 1917. F. M. sz. rendelet IV. fejezetében foglaltak értelmében lesznek fedezhetőek, ezért a vásárlási jogosultság kiterjesztése iránti kérelmeket csak az átvevő bizottságok működésének megkezdéséig, legkésőbb azonban október 15-ig terjedő időre lehet kérni.

Léva, 1917. évi szeptember hó 17.

Bódogh Lajos,
polgármester

5842 - 1917. szám.

Hirdetmény.

Barsvármegye alispánjának 9319. sz. rendelete folytán felhívom mindazokat, akik paradiosom s egyéb cikkeket befőzésével, káposzta, répa és egyéb cikkeket besavanyításával foglalkoznak s ezen cikkeket iparszerűleg árusítják vagy árusítatják, hogy a rendőrkapitánynál a hivatalos órák alatt igazolják, mióta foglalkoznak ezen cikkektől előállításával és árusításával, mert mindazokat, kik a fent elősorolt konzervek készítésével és adásvételével 1914. év augusztus elseje előtt nem foglalkoztak, alkalmi konservalók, s mint ilyenek működését a 4207 - 1915. M. E. rendelet értelmében ezenem betiltom.

Jelen rendelet végrehajtását a rendőrkapitány ellenőrzi, ki egyuttal a kihágások felett is ítélkezik.

Léva, 1917. évi szeptember hó 18.

Bódogh Lajos,
polgármester.

5458 - 1917. szám.

A vármegye alispánjának az Ördögárok kitérti-tási tárgyában 4807 - 1917 sz. a. közölt határozata. —

Határozat.

A vármegye alispánjának 4807 - 1917. sz. véghatározatában foglalt intézkedés folytán s az 1885: XXIII. t. ez. 178. 179 és 180 §-ai, ugy a m. kir. földművelésügyi miniszternek 46685 - 885 sz. rendelete 83. és 99 §-ai alapján — kiegészítetül az ügyben 6355 - 1916. sz. a. közölt határozatomnak — a Léva város határában a város belterületéről a Dóbogó majorji futó „Ördögárok” vízlevezető csatorna további kitisztítását elrendelem, egyben a csatorna parti birtokosait arra kötelezem, hogy a jelzett csatorna medrében levő, a vízfolyást akadályozó eszterjéket, bokrokat, fákat és egyéb szilárd tárgyakat, úgy az ezek folytán feltorlódtó iszapot folyó 1917. évi október hó 20-ig a csatorna medréből annál bizonyosabban távolítsák el, mert különben e munkálatokat az ő költségükre hivatalból teljesíttetem, s a mulasztók ellen a megtorló kihágási eljárást is megindítatom.

A munkálatok ellenőrésére **Bódo Sándor** város-gazdát kiküldöm s arra is utasítom, hogy a kitisztított határidő lejártával az eredményről jelentést tegyen s a nettó mulasztók neveit egyuttal jelentse be. — Ez ellen a határozat elvon 15 nap alatti a városi iktatóban benyújtandó s a vármegye alispánjához tártendő felbellezésnek van helye. —

Léva, 1917. évi szeptember hó 17.

Bódogh Lajos,
polgármester.

2843—1917. sz.

Hirdetmény!

Értesitem a város közönségét, hogy a maximális árak betartásának ellenőrzésére sikerült néhány uriembert megnyernem, kik a piacon ellenőrizni fogják, hogy az árak úgy az eladó, mint a vevő által betartásának

Hogy az érvényben álló rendeleteknek érvényt szerezhessek, az összes ilyenmü kihágásokat nyomban a feljelentés megtétele után tárgyalom le s a kihágást elkövetőket szigorúan büntetni fogom.

Léva, 1917. évi szeptember hó 21-én.

Dr. Horváth,
rendőrkapitány.

Eladó: Simor- és Zöldkert utcai sarokház. Bővebbet Forgács Mihály anyakönyvvezetőnél és Dr. Balog Sándor ügyvéd urnál

2 béresgazda

fevértetik a beládi uradalomban. **Cím;** uradalom **Bélad u. p. Nagyherestény** (Barsmegeye.)

Kiadó lakás.

Emeleti lakás, 3 utca és 1 udvari szoba, bérbeadó. Bővebbet **Boleman** gyógyszerárban, **Léván.**

Alma. Téli fajalma kapható

Dr. Halasyné gazdaságában **Hontvarsány.**

Méz. Pergetett, eresztelt vagy

sonkolyos mézet; méhviaszt **minden mennyiségben veszek** mindenkor legmagasabb arakon. **Singer Izidor** fűszer, csemege és lisztkereskedése **Léván,** (a városháza épületében.)

KATONA SÓSBORSZESZ.

Legújabb, nagyon erős sósborszesz. **Kis üveg 1 K. 30 f. dupla üveg 2 K. 20 f.** Ezt kérjük mindenütt! A hol nem kapható, oda postán 10 kis vagy 6 nagy üveget tizenhárom koronáért küld ingyen ládában a készítő

KATRENYÁK JÁNOS
gyógyszerész **ZSAKNÓCZA.**

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve

Reitter Oszkár

nagybecskerekeli ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKANIN“

Patkanyirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felülmul minden más irtószert.

1 doboz ára 5 korona

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságú gazdaságban hany adag használandó, kérésre ingyen küld a **PATKANIN** gyár egyedüli elarusítója a Torontali Agrárbank Részvénytársaság, **Nagybecskereken.**

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

KERN TESTVÉREK

FŰSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPÍTOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csemegeárak. Naponta friss felvágottak. Főtt prágai sonka, teavaj. Legjobb minőségű kávék „Gloria” pörkölt kávé különlegesség. Csemegebor likőr, cognac, pezsgő stb. Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárnap és konyhafelszerelési cikkek.

aluminium, sphinx, zomancozott lemez és öntöttvas konyhaedények modern háztartási cikkek. Villamos főzőedények, forralók és vasalók

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, csákány, aczélvilla, fűrés, ojtókés, metszőolló, agfűrés, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gépszij gyári aron.

Összes kerti-, mezőgazdasági, méhészeti és teigazdasági szerszámok.

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horganyozott sodronyfonat kerítés nagy raktára

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léván.

Telefon szám: 33.

Piac téren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle mot-rok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gözcseplő készletek, eredeti Melichar-féle vetőgéj, ek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek Világhírű **RAPID** láncoskutat.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutanyos arakban.